

Điều trị bệnh Ung thư

Trang 1/3



Nếu kết quả thử nghiệm cho thấy quý vị bị ung thư, Bác sĩ có thể đề nghị phương thức điều trị nào tốt nhất cho quý vị, Trang thông tin này mô tả những phương thức điều trị thông thường cho bệnh ung thư.

Có nhiều loại ung thư khác nhau. Cách điều trị tốt nhất cho chứng ung thư này không hẳn sẽ là tốt nhất cho một loại ung thư khác.

Hãy nhờ Bác sĩ của quý vị giải thích những gì mình không hiểu. Quý vị có thể dắt theo một người thân hoặc bạn bè đi với mình khi Bác sĩ nói chuyện về phương thức điều trị. Quý vị có thể ghi chép hoặc hỏi xem có thể được thu băng những gì Bác sĩ trình bày không. Việc ấy sẽ giúp quý vị nhớ được hết những gì Bác sĩ dặn.

Nếu Bác sĩ nói tiếng khác với ngôn ngữ của quý vị, và tiếng Anh của quý vị không được trôi chảy, đề nghị quý vị nên có thông dịch viên trong những buổi họp quan trọng về phương thức điều trị. Nhờ Bác sĩ thu xếp cho có thông dịch viên dự buổi thảo luận với quý vị.

Quý vị cần thì giờ để quyết định về chuyện chữa trị của mình. Cần bảo đảm là quý vị hiểu tất cả những gì sẽ xảy ra. Hãy hỏi Bác sĩ xem quý vị có được thời gian bao lâu để quyết định.

Người bị ung thư có thể có 1, 2 hay nhiều phương thức điều trị –tùy theo loại ung thư họ mắc phải. Có vài trường hợp không cần phải điều trị.

Một số người quyết định là họ không muốn điều trị. Chúng ta có quyền từ chối không nhận chữa trị về mặt y khoa nhưng cần thảo luận cẩn thận với Bác sĩ và biết chắc là hiểu được chứng ung thư đó sẽ phát tác ra sao nếu không chữa trị.

Những câu hỏi đặt ra với Bác sĩ về phương thức điều trị:

- Tại sao Bác sĩ lại đề nghị phương thức điều trị này?
- Phản ứng phụ của nó là gì?
- Sau khi điều trị, tôi phải đợi bao lâu thì mới đi làm lại được? Phải chờ bao lâu tôi mới có thể sinh hoạt bình thường được?
- Đến bao giờ tôi mới biết là cách điều trị này có hiệu quả?
- Có chuyện gì tôi cần phải làm trước, trong và sau khi điều trị ?
- Tôi có cần phải chịu nhiều hình thức điều trị không?
- Tôi sẽ điều trị ở đâu?
- Phí tổn là bao nhiêu? Khoản đó có được quỹ bảo hiểm Y tế công hoặc quỹ bảo hiểm y tế tư dài thọ không?
- Nếu tôi quyết định cần có ý kiến thứ nhì về chuyện đó, Bác sĩ có thể làm ơn giới thiệu ai cho tôi được không?

Giải phẫu

Mổ là để có thể lấy ra vài phần hay toàn bộ 1 khối ung thư.

Một vài vụ mổ thuộc cỡ nhỏ, như cắt một mẫu ung thư da nhỏ hay qua 1 thử nghiệm biopsy.

Các vụ giải phẫu khác thì lớn hơn, thí dụ khi cắt bỏ khối ung thư khỏi 1 bộ phận trong cơ thể. Giải phẫu cũng có thể được thực hiện để tái tạo hoặc thay thế 1 bộ phận cơ thể (thí dụ đắp lại vú sau khi mổ vú).

Bệnh nhân thường được gây mê tổng quát trước khi mổ. Gây mê tổng quát làm bệnh nhân ngủ và không thấy đau đớn cho tới lúc thuốc mê tan hết. Một số người khi tỉnh dậy sau một cuộc gây mê tổng quát cảm thấy buồn nôn, Bác sĩ và y tá có thể cho thuốc giúp bệnh nhân bớt thấy khó chịu.

Giải phẫu ảnh hưởng mỗi người một khác. Một số bình phục sau vài ngày. Đối với những người trải qua 1 cuộc giải phẫu lớn thì có thể phải mất nhiều tuần hay nhiều tháng mới thấy bình thường trở lại.

Nếu quý vị phải mổ, Y tá hay bác sĩ có thể giải thích cách săn sóc cơ thể trong khi chờ hồi phục. Điều này có thể ảnh hưởng đến thực phẩm có thể ăn hay có thể vận động được bao nhiêu. Nếu không biết chắc phải làm gì thì nên hỏi Bác sĩ hay Y tá.

Thấy đau đớn sau khi mổ là chuyện thường tình. Phải bảo đảm là nên xin thuốc giảm đau bất cứ lúc nào cần.

Mổ có thể là cách thức điều trị ung thư đầu tiên. Sau đó người bệnh có thể qua phương thức hoá trị hay xạ trị.

Những câu hỏi đặt ra với Bác sĩ về giải phẫu:

- Khi tỉnh dậy sau khi tan thuốc mê tôi có bị đau không?
- Khi tỉnh dậy tôi có thể ăn và ra khỏi giường được không?
- Tôi có phải đặt ống trong người không? Đặt chỗ nào và để làm gì?
- Tôi có thể làm gì để chóng hồi phục sau khi mổ?
- Tôi cần có thêm phương thức điều trị nào khác?

► Vietnamese

Treating cancer

Đường dây thông tin về Bệnh Ung thư:

- Tiếng Việt
(03) 9209 0168
- Tiếng Anh
13 11 20

1 Rathdowne Street
Carlton Vic 3053
Australia
Telephone: 61 (0)3 9635 5000
Facsimile: 61 (0)3 9635 5270
enquiries@cancervic.org.au
www.cancervic.org.au

January 2004

Hoá trị

Hoá trị cho ung thư là loại thuốc có thể giết tế bào ung thư nhưng gây ít tổn thương cho các tế bào thường nhất. Hoá trị ngăn chặn không cho tế bào ung thư sinh sôi.

Đôi khi hoá trị là phương pháp điều trị đầu tiên. Tuy nhiên thường thì người bệnh theo hoá trị sau các phương pháp khác. Hoá trị có thể dùng để giết những tế bào trốn thoát được phương thức giải phẫu và xạ trị.

Một vài người cần được hoá trị trong khi nằm bệnh viện. Người khác có thể đến bệnh viện vài tiếng để được hoá trị. Đôi khi hoá trị cũng có thể tiến hành tại nhà.

Một người thường theo hoá trị nhiều giờ trong vài ngày, sau đó nghỉ khoảng 2 đến 3 tuần. Thường một người qua nhiều đợt điều trị trong nhiều tháng.

Hoá trị thường tiến hành theo cách chích vào mạch máu. Một vài người được đặt ống dưới da để giúp họ được hoá trị chích vào mạch đều đặn. Làm vậy để tránh tổn thương cho mạch máu. Và ống được để yên đó cho đến khi hoá trị hoàn tất. Hoá trị cũng có thể qua hình thức uống thuốc viên, chích vào bắp thịt hay bôi kem trên da.

Hoá trị có thể gây những phản ứng phụ tạm thời. Nó có thể gây ói mửa, buồn ói, rụng tóc và lông. Có thể uống thuốc để ngăn ói mửa và buồn nôn. Tóc rụng khi đang hoá trị sẽ bắt đầu mọc lại vài tháng sau khi ngưng hoá trị.

Hoá trị cũng có thể gây các phản ứng phụ dài hạn. Nó có thể ảnh hưởng đến khả năng sinh sản, thí dụ kinh nguyệt có thể ngưng một thời gian hay ngưng hẳn. Nếu dự tính có con, nhưng cần phải theo hoá trị, hãy hỏi Bác sĩ xem mình làm được gì. Thí dụ người đàn ông có thể lấy tinh trùng ra chứa ở bệnh xá hoặc bệnh viện.

Câu hỏi đặt ra với bác sĩ về Hoá trị

- Cuộc điều trị kéo dài bao lâu?
- Tôi có thể mắc phải phản ứng phụ nào?
- Hoá trị có gây ra phản ứng dài hạn nào không?
- Tôi có thể làm gì để tự chăm sóc trong khi đang theo hoá trị?

Xạ trị

Xạ trị là phương thức điều trị dùng tia phóng xạ. Tia phóng xạ là 1 loại năng lượng, nó có thể chặn không cho tế bào ung thư sinh sôi. Xạ trị có thể ảnh hưởng đến các tế bào thường nhưng chúng có thể hồi phục.

Xạ trị có thể qua 2 cách: từ bên ngoài hay bên trong cơ thể. Từ bên ngoài, tia phóng xạ được điều khiển từ 1 máy phát nhắm đến khối ung thư và các mô chung quanh nó. Từ bên trong cơ thể thì chất liệu phóng xạ chứa trong viên con nhộng được đặt vào cơ thể, đặt lên trên hay cạnh khối ung thư. (Nếu quý ông điều trị theo kiểu xạ trị này để chữa ung thư tuyến tiền liệt thì trong 2 tuần lễ đầu tiên sau khi viên phóng xạ được đặt vào cơ thể, mỗi khi làm tình nên dùng bao cao-su. Cần nói chuyện với Bác sĩ về vấn đề này). Xạ trị không làm cho con người trở thành phóng xạ và phương thức này không gây đau đớn, Tia phóng xạ không nóng.

Một vài người chỉ cần được xạ trị 1 lần, người khác thì cần nhiều hơn. Mỗi lần xạ trị chỉ mất vài phút thế nhưng quý vị phải dành nhiều thì giờ. Số ngày mỗi người phải theo xạ trị có thể khác biệt. Bác sĩ sẽ ấn định số lần xạ trị thích hợp với mỗi người.

Một số người có thể bị phản ứng phụ khi theo xạ trị. Những phản ứng này như thấy mệt mỏi, da đỏ lên hoặc có cảm giác nóng bỏng, buồn nôn, ói mửa và tiêu chảy. Một số người khác lại không bị phản ứng.

Câu hỏi Bác sĩ về Xạ trị

- Tôi phải theo xạ trị bao lâu?
- Tôi có thể bị phản ứng phụ gì?
- Tôi phải làm sao để tự săn sóc mình trong lúc đang xạ trị?

► Vietnamese

Treating cancer

Đường dây thông tin về Bệnh Ung thư:

- Tiếng Việt
(03) 9209 0168
- Tiếng Anh
13 11 20

1 Rathdowne Street
Carlton Vic 3053
Australia
Telephone: 61 (0)3 9635 5000
Facsimile: 61 (0)3 9635 5270
enquiries@cancervic.org.au
www.cancervic.org.au

January 2004

Chủng trị

Hệ thống miễn dịch là 1 mạng lưới nhiều tế bào và cơ phận bảo vệ cơ thể khỏi bị nhiễm trùng và bệnh tật. Hệ thống này có thể phân biệt các tế bào bình thường và tế bào ung thư. Phương thức Chủng trị dùng thuốc để kích thích hệ thống miễn dịch hoạt động chống ung thư.

Người bệnh nhận chủng trị qua đường miệng hoặc chích vào mạch hay dưới da.

Phương thức chủng trị có thể gây các phản ứng phụ, thông thường như triệu chứng "cúm". Phản ứng có thể gây lạnh rùng mình, đổ mồ hôi, mệt mỏi, nhức đầu, đau nhức bắp thịt, buồn nôn, ói mửa và tiêu chảy.

Câu hỏi đặt ra với bác sĩ về Chủng trị

- Nếu theo phương thức điều trị này, tôi sẽ cảm thấy thế nào?
- Tôi có cần theo phương pháp để phòng đặc biệt nào khi đang Chủng trị không?

Hooc-môn trị

Một vài loại ung thư (như ung thư tuyến tiền liệt và vài loại ung thư vú) tăng trưởng là nhờ những hooc-môn cơ thể tiết ra. Điều trị có thể ngưng cơ thể thôi tiết ra những chất hooc-môn này nữa. Người bệnh có thể được chữa trị bằng thuốc men hoặc giải phẫu cắt bỏ những cơ quan tiết ra các hooc-môn này. Phương thức điều trị tùy theo loại ung thư.

Phản ứng phụ từ phương thức hooc-môn trị là tăng sức ăn, giữ nước trong cơ thể khiến lên cân. Tâm tính và mức độ ham muốn chuyện tình dục đôi khi có thể bị ảnh hưởng.

► Vietnamese

Treating cancer

Đường dây thông tin về Bệnh Ung thư:

- Tiếng Việt
(03) 9209 0168
- Tiếng Anh
13 11 20

1 Rathdowne Street
Carlton Vic 3053
Australia
Telephone: 61 (0)3 9635 5000
Facsimile: 61 (0)3 9635 5270
enquiries@cancervic.org.au
www.cancervic.org.au

January 2004